

Tove Jansson -juhlarahan suunnittelukilpailu

Suomen valtiovarainministeriön asettama juhlarahalautakunta järjestää valtiovarainministeriön valtuuttamana suunnittelukilpailun Tove Jansson -juhlarahan taiteellisen suunnittelun toteutuksesta. Aiheesta lyödään nimellisarvoltaan 10 euron hopeinen juhlaraha.

Tove Jansson

Tove Marika Jansson syntyi suomenruotsalaiseen taiteilijaperheeseen Helsingissä 9.8.1914. Tove Jansson kasvoi seuraten kuvien parissa työskenteleviä vanhempiaan ja lapsuudesta saakka oli selvää, että hänestä tulee taiteilija. Koulunkäynti oli Tovelilla vaikeaa ja hän lähti keskikoulun jälkeen 15-vuotiaana Tukholman taideteolliseen korkeakouluun opiskelemaan mainospiirtämistä ja muotoilua. Opiskeltuaan kolme vuotta Tukholmassa, Tove Jansson palasi v. 1933 Suomeen ja aloitti taidemaalariopinnon Ateneumissa, asetti töitään ensimmäistä kertaa näytteille sekä julkaisi ensimmäisen kuvakirjansa. Vuodesta 1936 lähtien Jansson osallistui useisiin eri näyttelyihin, voitti muutamia palkintoja ja matka-apurahoja, joiden turvin hän mm. opiskeli ja työskenteli Pariisissa. Taloudellisesti Tove Jansson oli riippuvainen kuvitustyöstä, jota hän teki lehdille ja lastenkirjoihin ja hän myös piirsi postikortteja ja mainoskuvia. Pilalehti Garmissa Jansson toimi vakituisena kuvittajana noin 15 vuotta ja saman lehden sivuilla pilapiirrosten yhteydessä, tekijän tunnusmerkkinä yhdessä signeerauksen kanssa alkoi näkyä musta muumin kaltainen olento, joka myöhemmin sai nimeksi Mumin tai Mumintroll.

Ensimmäisen muumikirjansa ”Muumit ja suuri tuhotulva” Tove Jansson kirjoitti ja kuvitti talvi- ja jatkosotien aikana ja se julkaistiin syksyllä 1945. Kahden ensimmäisen muumikirjan saama vastaanotto oli varsin vaisu ja vasta kolmannelta kirjasta ”Taikurin hattu” tuli Janssonin kirjallinen läpimurto. Omien Muumikirjojensa lisäksi Jansson kuvitti monia lastenkirjallisuuden klassikoita ja hän sai työstään useita palkintoja kuten Valtion kirjallisuuspalkinto ja H.C. Andersenin palkinto. Maailmanmaineensa Tove Jansson loi kirjallisella tuotannollaan, mutta itse hän piti kirjoittamista lähinnä harrastuksena kuvataiteen ohessa.

Juhlaraha – suomalaisen arvon välittäjä

Juhlarahat ovat kauniita lahjoja, suomalaisia arvoja välittäviä muistoja ja ajastaan kertovia keräilykohteita. Juhlarahat välittävät suomalaisia arvoja, sillä juhlarahat lyödään merkittävien suomalaisten henkilöiden tai tapahtumien kunniaksi.

Jokaisesta suomalaisesta juhlarahasta julkaistaan virallinen asetus. Asetuksen myötä juhlarahat saavat virallisen asemansa eli nimellisarvonsa, mikä tekee kaikista juhlarahoista laillisia maksuvälineitä Suomessa.

Juhlarahojen myyntihinnat ovat yleensä korkeampia kuin niiden nimellisarvot. Vaikka juhlarahat ovat laillisia maksuvälineitä, ne eivät ole käyttörahoja eikä niitä siten ole tarkoitettu käytettäväksi maksuliikenteessä.

Juhlarahat lyödään Suomen Rahapajalla

Juhlarahat valmistetaan usein kullasta tai hopeasta. Laadultaan juhlarahat ovat tavallisia käyttörahoja parempia, sillä juhlarahat valmistetaan kiillotetuilla leimasimilla.

Suomen ainoa metallirahan valmistaja Suomen Rahapaja valmistaa kaikki suomalaiset juhlarahat Suomen valtiovarainministeriön tilauksesta.

Tutustu kaikkiin Suomessa lyötyihin juhlarahoihin Suomen Rahapajan verkkosivuilla www.suomenrahapaja.fi

Suunnittelukilpailun säännöt

Kilpailussa noudatetaan Suomen Taiteilijaseuran kuvataidekilpailujen sääntöjä sekä seuraavia määräyksiä:

1. Osallistujat

Kilpailuun voivat osallistua kaikki Suomessa asuvat henkilöt.

2. Juhlarahan kuvaus

Juhlaraha lyödään hopeaa sisältävästä seoksesta. Rahan halkaisija on alle 40 mm, ja siinä on kulutusreuna.

3. Kilpailutyöt

Malli

Kilpailuehdotuksiin tulee sisältyä huolellisesti viimeistellyt mallit rahan kummastakin puolesta erikseen. Mallien tulee olla tehty kestävästä materiaalista ja väriltään valkoinen (esim. kipsi). Sivulla 6 esitetään rahan mallille asetettavat tekniset vaatimukset, ja sivulla 7 on kuvattuna kipsimallin mitat. Kilpailijat voivat jättää myös muuta ehdotustaan valaisevaa materiaalia (esim. sanallinen selitys esitetystä aiheesta).

Malliin on sisällytettävä seuraavat yksityiskohdat:

- teksti ”Tove Jansson 1914-2001”
- vuosiluku 2014
- arvomerkinä ”10 EURO” tai ”10 €”
- teksti ”SUOMI FINLAND”
- halkaisijaltaan 12 mm kokoinen ympyrä Suomen Rahapajan logoa varten
- halkaisijaltaan 24 mm kokoinen ympyrä Eurostar- logoa varten
- taiteilijan sukunimen alkukirjain, jonka tulee mallissa olla ”A”

Lisäksi malliin voi sisällyttää taiteilijan niin halutessa 12 eurotähteä.

Rahaan voidaan painaa värikuvio. Tällöin työhön voi liittää esim. paperille laaditun värillisen luonnoksen tai mainita värien käytöstä erillisessä sanallisessa selityksessä. Painotyössä voidaan käyttää neljää eri väriä. Värit voidaan painaa puhtaina väreinä tai rasterina. Värikuvio saa peittää korkeintaan 50 % rahan pinta- alasta ja se voidaan tehdä ainoastaan rahan toiselle puolelle.

Piirroskuva

Kilpailijoiden tulee lisäksi laatia virallista asetusta varten mustavalkoinen piirroskuva (ns. ”asetuskuva”) tietokoneella tai mustalla kynällä (kärki n. 0,5 mm) rahan molemmista puolista siten, että ne ovat rinnakkain samalla A4- kokoisella valkoisella paperiarkilla. Rahan halkaisijan tulee piirroksessa olla 12 cm. Arvomerkinän ”10 EURO” tai ”10 €” sisältävän puolen tulee olla arkin oikealla puolella. Piirroksesta tulee käydä ilmi kaikki oleelliset elementit ja yksityiskohdat teksteineen ilman varjostuksia ns. viivapiirroksena. Sivulla 7 on esimerkki piirroskuvasta. Piirroskuva ei vaikuta kilpailutyön arvosteluun.

4. **Kilpailuehdotusten nimeäminen ja yhteystiedot**

Kilpailuehdotukset on varustettava nimimerkillä ja mukaan on liitettävä samalla tunnuksella varustettu suljettu kirjekuori, joka sisältää tekijän yhteystiedot (nimi, osoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite).

5. **Muut säännöt**

Kilpailuehdotukset eivät saa olla aikaisemmin julkistettuja. Jos kilpailuehdotuksessa käytetään aiheena tekijänoikeudenalaisia teoksia tai niiden osia, tulee kilpailuehdotukseen liittää selvitys käytettyjen teoksien alkuperästä.

Se taiteilija, jonka ehdotus valitaan toteutettavaksi, sitoutuu samalla viimeistelemään mallit rahan lyöntivaatimusten mukaisiksi sekä luovuttamaan mallit ja ehdotukseen liittyvät oikeudet valtiolle.

Muut palkitut kilpailijat säilyttävät oikeutensa ehdotuksiinsa, mutta luovuttavat mallit Suomen Rahapaja Oy:lle ilman eri korvausta.

Osallistuessaan kilpailuun ehdotuksen jättäjä samalla hyväksyy tämän kilpailuohjelman määräykset.

6. **Palkinnot**

Kilpailussa jaetaan seuraavat palkinnot:

- Ensimmäinen palkinto, toteutettava työ: 6 000 euroa
- Toinen palkinto: 3 000 euroa
- Kolmas palkinto: 2 000 euroa

Lisäksi tunnustuspalkintoihin varataan 2 x 1 200 euroa. Palkintolautakunta voi yksimielisellä päätöksellään jakaa palkintosumman toisinkin.

Palkintosummat ovat saajilleen veronalaista tuloa.

7. **Kilpailuaika**

Kilpailuaika päättyy 5.12.2013 klo 16.00, johon mennessä kilpailuehdotukset on jätettävä Suomen Rahapajalle, Suokallionkuja 4, 01740 Vantaa. Postitse lähetettävien ehdotuksien tulee olla perillä kilpailuajan päättymiseen mennessä.

Kilpailuehdotuksia otetaan vastaan myös Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun neuvonnassa, Hämeentie 135 C, Helsinki 2.-4.12.2013 klo 8-17:00.

8. **Kilpailun tuomaristo**

Palkintolautakunnan muodostavat seuraavat henkilöt:

- Juhlarahalautakunta:
 - Tapio Yli-Viikari, professori, Aalto-yliopisto (pj)
 - Marja Kirppu, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö (varapj)
 - Heikki Malme, FM, taidehistorioitsija
 - Mauri Lehtinen, osastopäällikkö, Suomen Pankki
 - Henna Karjalainen, viestintäjohtaja, Suomen Rahapaja Oy

- Suomen arkkitehtiliitto SAFA:n nimeämä edustaja
- Asiantuntijajäsen

Palkintolautakunnan sihteeri on Jatta Nylund Suomen Rahapaja Oy:stä.

9. Tulosten julkistaminen

Kilpailun tultua ratkaistuksi, tulos julkistetaan ja palkitut kilpailuehdotukset asetetaan näytteille Suomen Rahapajan näyttelytilaan, jossa niihin on mahdollista tutustua sopimalla ajankohdasta Jatta Nylundin kanssa.

10. Kilpailutöiden palautus

Palkitsematta jääneitä kilpailutöitä säilytetään 2 kk kilpailun päättymisestä, jonka jälkeen ne automaattisesti hävitetään, mikäli kilpailijat eivät ole niitä pyytäneet palautettavaksi. Kilpailuehdotusten palautuksesta vastaa juhlarahalautakunnan sihteeri Jatta Nylund

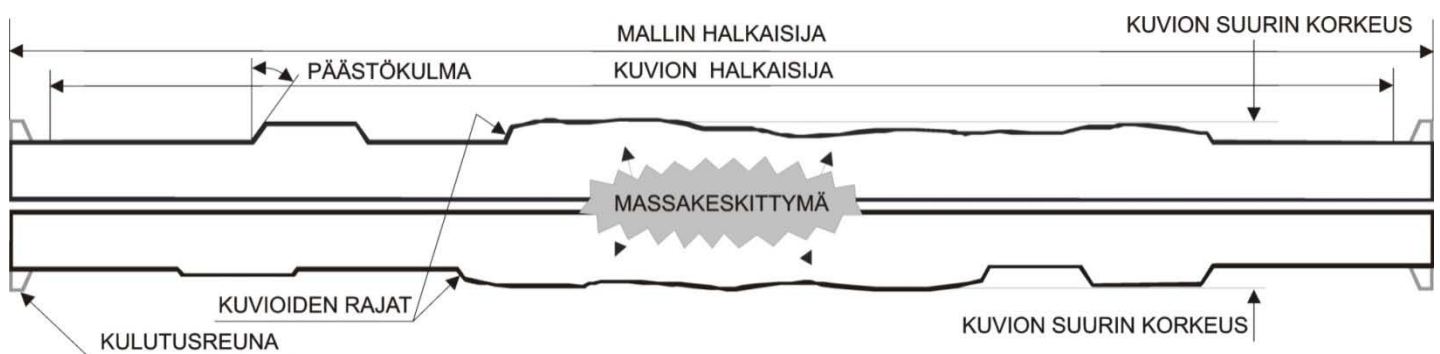
11. Lisätiedot

- Suomen Rahapajan pääsuunnittelija Erkki Vainio
puh. (09) 8943 4351, sähköposti erkki.vainio@mint.fi
- Juhlarahalautakunnan sihteeri Jatta Nylund
puh. 040 565 0757, sähköposti jatta.nylund@mint.fi

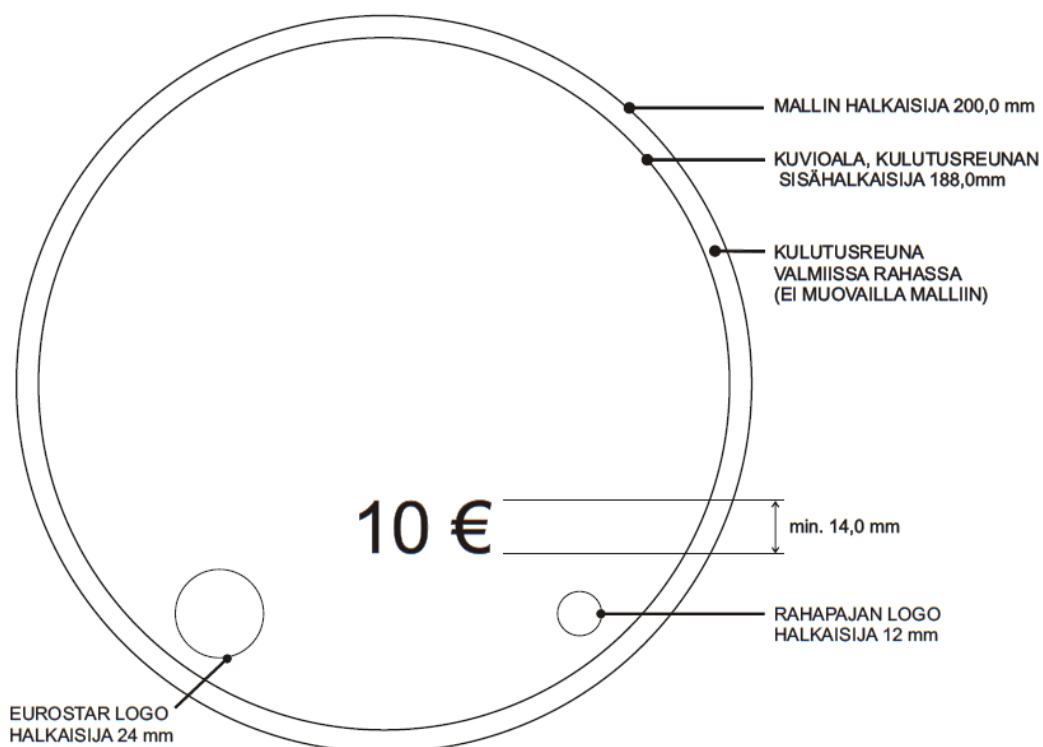
Hopeisen juhlarahan mallin tekniset vaatimukset

1. Malli tehdään kestävästä materiaalista ja sen tulee olla väriltään valkoinen (esim. kipsi).
2. Mallin halkaisija on n. 200 mm.
3. Rahan kuvio tulee sommitella mallin sisäpuolelle, jonka halkaisija on n. 180 mm.
4. Malliin ei saa tehdä kynällä merkintöjä.
5. Kuvion suurin korkeus peruspinnasta on 2,5 mm. Ohuiden kohtien (köydet tms.) korkeus saa kuitenkin olla enintään 0,2 kertaa kuvion leveys peruspinnasta.
6. Molemminpuolista korkeaa kuviota tulisi välttää (katso piirroksessa kohta ”Massakeskittymä”).
7. Päästökulma on vähintään 25 astetta pystysuorasta.
8. Arvomerkinnän numeroiden ja kirjainten korkeuden tulee olla vähintään 14 mm.
9. Kuvioiden rajojen tulee olla selvät.
10. Malliin voi halutessaan tehdä kulutusreunan.

Alla olevassa kuvassa mallit on esitetty ”selät vastakkain”, jotta kuvioiden sijainti rahassa olisi havainnollinen.

Kipsimallin mitat

Mallin viivapiirros

Esimerkki: "Hella Wuolijoki ja tasa-arvo" -juhlaraaha, julkaisuvuosi 2011, nimellisarvo 10 euroa

